

Bijlage 2 bij de Verordening op het lokaal onderwijsbeleid gemeente Amsterdam:

De Voorziening Kwaliteitstrajecten in het kader van de Kwaliteitsimpuls Voortgezet Onderwijs Amsterdam 2012-2014

I De voorziening

In aansluiting op het programma Kwaliteitsaanpak Basisonderwijs Amsterdam heeft de gemeente op 4 april 2012 het Programma Kwaliteitsimpuls Voortgezet Onderwijs Amsterdam 2012-2014 (KVA 2012-2014) vastgesteld. De doelen van dit programma zijn:

1. vergroten van het aanbod aan aantrekkelijk Havo-VWO,
2. herkenbare profilering van het basisberoepsgerichte VMBO,
3. goed geprofileerde technieklocaties,
4. onderwijskwaliteit van het VO op orde,
5. onderwijskwaliteit van het VSO op orde,
6. versterken van het taalonderwijs aan VO-leerlingen, en
7. schoolveiligheid VO: de basis op orde.

Deze voorziening betreft de doelen 4 en 5 en heeft de volgende uitgangspunten:

- Voorafgaand aan een kwaliteitstraject in het kader van de Kwaliteitsimpuls Voortgezet Onderwijs, spreken bestuur en school uitdrukkelijk uit dat zij gericht willen gaan werken aan de verbetering van het onderwijs en de onderwijsresultaten van hun leerlingen;
- De eigen verantwoordelijkheid en professionaliteit van het bestuur, de directie en de onderwijsgevendenden van de school is uitgangspunt bij deze kwaliteitstrajecten;
- Vanuit de gemeente ondersteunen onafhankelijke onderwijsexperts directie en bestuur van de scholen gedurende het kwaliteitstraject. De schoolbesturen ontvangen op basis van cofinanciering een subsidie, als bijdrage in de additionele uitvoeringskosten van het verbeterplan binnen het kwaliteitstraject;
- De onafhankelijke onderwijsexpert stelt aan het begin van het traject een onderwijs- en kwaliteitsanalyse op;
- De school stelt het daarop aansluitende verbeterplan op met een daarbij horende begroting en wordt daarbij desgewenst geadviseerd door de onderwijsexpert. De onderwijsexpert beoordeelt voor de gemeente het verbeterplan met de daarbij horende begroting van de school. Een positief advies van de expert over het verbeterplan is voorwaarde voor het toekennen van een voorziening (subsidie en inzet expert) voor de uitvoering van het plan;
- De onderwijsexpert monitort periodiek de uitvoering van het verbeterplan en evalueert aan het eind van het kwaliteitstraject de geboekte resultaten en de borging daarvan;
- Hoewel de schoolleiding een cruciale rol speelt bij het kwaliteitstraject, worden de onderwijsgevendenden nadrukkelijk bij de analyse, het plan, de uitvoering en de evaluatie van het kwaliteitstraject betrokken; en
- Er is sprake van een opbrengst- en resultaatgerichte wijze van werken (bij de plannen en de evaluatie), waarbij een nadrukkelijke link wordt gelegd met het kwaliteitsbeleid en de kwaliteitszorg van de school.

Een Kwaliteitstraject in het kader van de KVA 2012-2014 valt uiteen in drie fasen:

- Fase Ia: het opstellen van een onderwijs- en kwaliteitsanalyse; en
Fase Ib: het opstellen van een verbeterplan, aansluitend op die analyse.
Fase II: de feitelijke uitvoering van het verbeterplan en de monitoring daarvan.

- Fase III: de evaluatie van het kwaliteitstraject; de gerealiseerde kwaliteitsverbetering en de borging daarvan.

II Aanvragen voor deelname aan een kwaliteitstraject VO

- 1 Schoolbesturen kunnen voor VO- en VSO-scholen die bereid zijn gericht de kwaliteit en de resultaten van hun onderwijs te verbeteren, tot uiterlijk 1 maart 2013 een aanvraag indienen voor deelname aan een kwaliteitstraject in het kader van de KVA 2012-2014. Aanvragen na 1 maart 2013 worden niet in behandeling genomen.
- 2 Het college kan een aanvraag voor deelname door een school aan een kwaliteitstraject afwijzen als:

- 1 door het aantal scholen dat voor een Kwaliteitstraject VO is aangemeld, het subsidieplafond is bereikt; en
 - 2 andere scholen beter voldoen aan de criteria opgenomen in artikel VII van deze Bijlage.
- 3 Indien een school op enig moment voor de uitvoering van het verbeterplan het ingezette kwaliteits-traject niet voortzet, kan het college het bestuur van een school, die op grond van artikel II tweede lid is afgewezen, alsnog uitnodigen met deze school aan een kwaliteitstraject deel te nemen.

III Aard en tijdvak van toegekende voorzieningen binnen een kwaliteitstraject VO

- 1 In fase Ia bestaat de voorziening uit de inzet van een onafhankelijke onderwijsexpert die in opdracht van de gemeente een onderwijs- en kwaliteitsanalyse van de deelnemende school uitvoert.
- 2 In fase Ib bestaat de voorziening uit feitelijke ondersteuning van de onderwijsexpert die desgewenst de school adviseert bij het opstellen van het verbeterplan en in ieder geval het door de school opgestelde verbeterplan beoordeelt en dat oordeel aan het schoolbestuur en de gemeente verstrekt.
- 3 De voorziening voor fase II is tweeledig:
 - 1 een projectsubsidie in de vorm van een financiële ondersteuning in de kosten van de uitvoering van het verbeterplan; en
 - 2 feitelijk ondersteuning van de onderwijsexpert als 'critical friend' bij de uitvoering van het verbeterplan.
Deze expert monitort tevens voor de gemeente de goede uitvoering van dat plan.
- 4 In fase III bestaat de voorziening uit de inzet van de onafhankelijke onderwijsexpert die voor de gemeente een audit verzorgt waarmee het kwaliteitstraject wordt geëvalueerd en afgesloten. De school verleent hieraan de gevraagde medewerking.

De voorziening ten behoeve van het opstellen van het verbeterplan (fase Ib) wordt toegekend voor een periode van maximaal 4 maanden; die ten behoeve van de uitvoering van dat plan (fase II) voor maximaal 2 schooljaren.

IV a Criteria op grond waarvan een schoolbestuur in aanmerking komt voor een voorziening

- 1 Voor de voorziening horend bij fase Ia komt iedere school in aanmerking voor wie de aanvraag tot deelname aan een kwaliteitstraject in het kader van de KVA 2012-2014 is gehonoreerd (zie II).
- 2 Voor de voorziening horend bij fase Ib komt iedere school in aanmerking, waarvoor in fase Ia door de onderwijsexpert een onderwijs- en kwaliteitsanalyse is opgesteld, waaruit geen punten blijken die een kwaliteitstraject in de weg staan.
- 3 Voor de voorziening horend bij fase II komen die scholen in aanmerking:
 - 1 waarvoor in fase Ib door de school een verbeterplan met een sobere en doelmatige begroting is opgesteld;
 - 2 waarvan het verbeterplan een positief advies van de onderwijsexpert heeft gekregen; en
 - 3 waarvan de begroting van het verbeterplan door de gemeente is goedgekeurd.

De gemeente beoordeelt de begroting van het verbeterplan en checkt of in het advies van de onderwijsexpert over het verbeterplan de door de gemeente daaraan gestelde eisen zijn nagelopen.
- 4 Voor de voorziening horend bij fase III komen die scholen in aanmerking die hun verbetertraject conform het plan daarvoor hebben uitgevoerd.

IV b Criteria op grond waarvan het college een aanvraag voor een voorziening afwijst

Het college wijst een aanvraag van het schoolbestuur af indien:

- 1 De aanvraag voor de voorziening voor fase Ib niet binnen één maand na het gereed komen van de onderwijs- en kwaliteitsanalyse van fase Ia is ingediend, tenzij de school uiterlijk zeven werkdagen voor het verstrijken van de termijn een verzoek tot uitstel indient. Dit uitstel dient onderbouwd te zijn met redenen die buiten de invloedssfeer van de school of het schoolbestuur liggen;
- 2 De aanvraag voor de voorziening voor fase II niet binnen één maand na het gereed komen van het verbeterplan en het positieve advies van de onderwijsexpert van fase Ib is ingediend, tenzij de school uiterlijk zeven werkdagen voor het verstrijken van de termijn een verzoek tot uitstel indient. Dit uitstel dient onderbouwd te zijn met redenen die buiten de invloedssfeer van de school of het schoolbestuur liggen; of

- 3 De aanvraag voor een voorziening niet voldoet aan de in artikel IVa gestelde toekenningscriteria.
- 4 Indien het college een verzoek tot uitstel zoals beschreven in de leden een en twee ontvangt, beslist het daarop binnen een termijn van 7 werkdagen of het gevraagde uitstel wordt gehonoreerd en met welke termijn.

V Bevoegdheid college van burgemeester en wethouders

- 1 Het College kan nadere regels stellen ten aanzien van deelname aan het kwaliteitstraject en de hierbinnen beschikbaar te stellen voorzieningen, waaronder uitvoeringsregels met betrekking tot de aanmelding en deelname van scholen aan een kwaliteitstraject; de analyse- en planfase; de uitvoeringsfase; de evaluatie- en borgingsfase en ten aanzien van de bepaling van de gemeentelijke bijdrage aan de kosten van het verbeterplan op basis van cofinanciering en de feitelijke ondersteuning door onderwijsexperts.

VI Omvang en wijze van berekening van de subsidie voor de uitvoering van het verbeterplan

- 1 De subsidie voor de uitvoering van het verbeterplan is te allen tijde een percentage van de door de gemeente goedgekeurde begroting van het verbeterplan. Het College bepaalt het door de gemeente te subsidiëren percentage aan de hand van de vermogenspositie van het schoolbestuur.
- 2 Voor de door de gemeente te bepalen vermogenspositie van het schoolbestuur, wordt aangesloten bij de landelijke lijn zoals laatstelijk is bepaald door Commissie Vermogensbeheer Onderwijsinstellingen (Commissie Don, sept. 2009) en de Adviescommissie VO-raad Financiële sturing VO-instellingen (april 2010).
- 3 Naast deze subsidie, bestaat de voorziening voor fase II verder uit feitelijke ondersteuning van schoolbestuur en -leiding door een onderwijsexpert.

VII Subsidieplafond

- 1 Voor de Kwaliteitstrajecten VO is voor de periode 2012 t/m 2014 voor de projectsubsidies € 2.920.000 voor het VO en € 1.088.000 voor het VSO beschikbaar. Voor de inzet van onderwijsexperts is voor dezelfde periode € 550.000 voor het VO en € 220.000 voor het VSO in de begroting van de KVA 2012-2014 opgenomen.
Alle bedragen zijn onder voorbehoud dat de gemeenteraad deze middelen ook daadwerkelijk in de gemeentebegrotingen 2013 en 2014 beschikbaar stelt.
- 2 Indien blijkt dat er zoveel aanvragen voor deelname van scholen aan een kwaliteitstraject VO zijn, dat het subsidieplafond overschreden dreigt te worden, dan wordt achtereenvolgens voorrang gegeven aan:
 - 1 scholen die een aangepast toezichtsarrangement en/of onvoldoende opbrengstenoordelen hebben van de Inspectie van het Onderwijs;
 - 2 scholen die een bijzondere betekenis hebben voor een optimaal aanbod aan VO-voorzieningen in Amsterdam, waardoor het gewenst is dat zij hun onderwijskwaliteit en -resultaten verbeteren; en
 - 3 scholen, niet vallend onder 1 en 2, naar volgorde van binnenkomst van hun aanvraag voor deelname aan een kwaliteitstraject.

VIII Algemene Subsidieverordening Amsterdam

Op de hiervoor genoemde aan een bestuur ter beschikking gestelde voorzieningen is de dan geldende Algemene Subsidieverordening Amsterdam van toepassing.

IX Inwerkingtreding

Deze Voorziening Kwaliteitstrajecten in het kader van de KVA 2012-2014 treedt met terugwerkende kracht in werking op 4 april 2012 (de datum waarop het Programma Kwaliteitsimpuls Voortgezet Onderwijs Amsterdam 2012-2014 is vastgesteld).

Nadere regels bij de Voorziening Kwaliteitsimpuls Voortgezet Onderwijs Amsterdam 2012-2014

Vastgesteld door het College van B & W op ##, onder voorbehoud dat deze voorziening, als bijlage van de Verordening op het Lokaal Onderwijsbeleid in de gemeente Amsterdam, door de gemeenteraad wordt bekrachtigd.

Ten aanzien van de onderwijs- en kwaliteitsanalyse en het opstellen van het verbeterplan.

Een goede analyse en een goed verbeterplan komen de doelgerichtheid en de resultaten van het kwaliteits-traject ten goede.

Het opstellen van de onderwijs- en kwaliteitsanalyse door de onafhankelijke onderwijsexpert(s)

- Deze expert is geselecteerd en aangewezen door de gemeente op basis van haar/zijn (specifieke) ervaring en kwaliteiten op het terrein van onderwijs en kwaliteitsverbetering. Er vindt een kennis-makingsgesprek met de school plaats.
- Van belang zijn m.n. de jaarlijkse opbrengstgegevens van de school en de oordelen over de kwaliteit van het onderwijs van de Inspectie van het Onderwijs volgens het toezichtskader. Voorts wordt gebruik gemaakt van gegevens uit de onderwijsadministratie of de Vensters VO van de school en van de kwaliteitsoordelen van onderwijsgeevenden en evt. van ouders en leerlingen.
- De analyse richt zich primair op de resultaten en de kwaliteit van het onderwijs/het primaire proces en die zaken in de school(organisatie) die daarop direct van invloed zijn, zoals kwaliteitsbeleid, onderwijskundig leiderschap en professionalisering.
- Een goede analyse is vooral kritisch op het professionele en opbrengstgerichte functioneren van de school (schoolleiding en onderwijsgeevenden); biedt mogelijke verklaringen; geeft aanknopingspunten voor verbetering; en wordt door onderwijsgeevenden, schoolteams, schoolleiding en schoolbestuur onderschreven.
- De analyse kan zich ook richten op voorwaarden en condities, die in voldoende mate aanwezig moeten zijn om aan een kwaliteitstraject deel te nemen; bijv. rondom schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten, een veilig leer- en onderwijsklimaat, een gericht personeelsbeleid (inclusief een HRM-cyclus) en de onderlinge samenwerking tussen onderwijsgeevenden, onderwijsteams, leidinggeevenden en het schoolbestuur.

Het opstellen van het verbeterplan door de school

- Het verbeterplan sluit aan op de onderwijs- en kwaliteitsanalyse en is in alle onderdelen (indirect) georiënteerd op de verbetering van 'onderwijs en leren' en van de resultaten van de leerlingen.
- In samenhang komen de onderwijsdomeinen pedagogisch-didactisch handelen, inhoud van en toetsing in het onderwijs en de beoogde kwaliteit en resultaten aan de orde. Ook de rol en bijdrage van schoolleiding, schoolbestuur en onderwijsgeevenden bij de (voorwaarden voor de) kwaliteitsverbetering worden aangegeven.
- Er wordt een duidelijke methodiek voor kwaliteitsverbetering gehanteerd, zoals bijv. de PDCA-cyclus (Plan, Do, Check and Act), en een duidelijke, bij de verandercapaciteit van de school passende, prioritering en planning van acties en maatregelen.
- De beoogde resultaten van het verbetertraject worden 'smart' geformuleerd, gekoppeld aan evaluatiemomenten. Dit gebeurt ten aanzien van de producten tijdens het kwaliteitstraject en ten aanzien van de beoogde verbetering van de onderwijskwaliteit en -resultaten. In het plan wordt ingegaan op de 'onderwijsinformatie' die voor de evaluatie nodig is.
- Het plan is 'ingedaald' in alle schoolgeledingen, heeft daar voldoende draagvlak en wordt door het bestuur onderschreven.
- Desgewenst adviseert de onderwijsexpert bij het opstellen van het verbeterplan.

Ten aanzien van de uitvoering van het verbeterplan en de monitoring daarvan.

- Het schoolbestuur, i.c. de schoolleiding van de deelnemende school is verantwoordelijk voor een adequate uitvoering van het verbeterplan. De onderwijsexpert is hierbij een 'critical friend'.
- In de uitvoeringsparagraaf van het verbeterplan worden fasen onderscheiden. Na elke fase rapporteert het schoolbestuur, c.q. de schoolleiding of de realisatie van de acties en maatregelen tijdig zijn gerealiseerd. Hieraan wordt een beknopt overzicht van de uitgaven toegevoegd.

- De onderwijsexpert monitort voor de gemeente de goede uitvoering van het verbeterplan. Enerzijds door, waar gewenst, aanvullende opmerkingen bij rapportages van de school; anderzijds op basis van een evt. beperkte audit, bijv. halverwege de uitvoering van het verbeterplan.
- Wanneer er sprake is van (dreigende) aanmerkelijke vertraging in de uitvoering van het verbeterplan of wanneer het op basis van voortschrijdend inzicht wenselijk is het verbeterplan aan te passen, dan doet het schoolbestuur een beargumenteerd verzoek daartoe aan de gemeente en de onderwijsexpert adviseert de gemeente hierover.

Ten aanzien van de evaluatie van het kwaliteitstraject: de gerealiseerde kwaliteitsverbetering en de borging daarvan.

Een goede eindevaluatie maakt duidelijk in hoeverre de school zich de exemplarisch doorlopen kwaliteitscyclus 'eigen' heeft gemaakt (in competenties en organisatorisch), met het oog op effectiever kwaliteitbeleid in de toekomst.

- In de eindrapportage geeft de school aan of de beoogde resultaten van het kwaliteitstraject zijn bereikt; enerzijds op het gebied van de onderwijskwaliteit en de voorwaarden daarvoor binnen de school, anderzijds of (het met de in gang gezette kwaliteitsontwikkelingen aannemelijk is dat) de onderwijsresultaten van de leerlingen zijn verbeterd (gaan verbeteren).
- In de rapportage geeft de school voorts aan hoe zij de 'verworvenheden' van het kwaliteitstraject en de begeleiding door de onderwijsexpert(s) geborgd hebben in hun onderwijs(organisatie).
- Aan het eind van het kwaliteitstraject (ver)zorgt de onderwijsexpert (voor) een afsluitende, volwaardige audit. Deze heeft grote raakvlakken met de eerdere onderwijs- en kwaliteitsanalyse. Op basis van observaties van de onderwijsexpert(s) en evt. 'derden' en leden van de schoolleiding, en gesprekken met vertegenwoordigers van de verschillende geledingen van de school, geeft de audit een beeld van de kwaliteitssituatie van de school: hoe staat het met onze onderwijskwaliteit en -resultaten en ons kwaliteitsbeleid; zijn wij, beter dan voor het kwaliteitstraject, in staat hier gericht en effectief aan te (blijven) werken?

Ten aanzien van de financiële ondersteuning in de kosten van de uitvoering van het verbeterplan.

Op basis van gegevens van de schoolbesturen, bepaalt de gemeente de vermogenspositie volgens een vaste systematiek en deelt de berekening daarvan met het betreffende bestuur.

Overzicht financiële bijdragen aan de kosten van het verbetertraject.			
Vermogenspositie schoolbestuur	Percentage financiële bijdragen		
	Schoolbestuur	Gemeente	Totaal
Situatie van overtollige liquiditeit	80%	20%	100%
Situatie van overmatige spaarliquiditeit	50%	50%	100%
Geen van bovenstaande situaties	20%	80%	100%